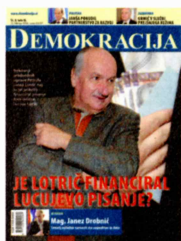

Spoštovani bralci,

uredništvo si pridruže pravico do krajšanja pisem, ki presegajo dolžino 45 vrstic. Pisma bralcev objavljamo v skladu z načelom profesionalne novinarske etike, katere namen je služiti interesom javnosti ne glede na politično, svetovnonazorsko ali kakršno koli drugo prepričanje.

št. 8/63

Herojeva vrnitev v Suho krajino (5)

»Družina« partizana Lada Ambrožiča-Novljana se je na moj odgovor na njihovo omalovažujoče pismo proti meni odzvala skrajno žaljivo. Njihovo pismo je pravzaprav eno samo žaljenje – in prav nič dejstev (zato naj bralci ne nasedejo njihovega provociranja, češ da sem se nekoč zlagal, ko sem omenil Ambrožičevo sodelovanje pri povojnih pobojih). Sicer pa: nič novega, ti ljudje (potomci partizanov in komunisti), potem ko jih soočiš z dejstvi in resnico, v »odgovor« samo žalijo. Morda se bodo bralci spomnili, koliko žalitev je pred leti po meni natesel Lan Brenk, tedaj urednik pri Enciklopediji Slovenije, potem ko sem pisal o nekaterih geslih v ES, ki so medvojno in povojno dogajanje v Sloveniji prikazovala skozi izrazito komunistično-udbovsko optiko, ko so npr. o Vosu ali Ozni pisali kot o domala dobredelnih organizacijah, čeprav je šlo za čista zločinska sestava, ki sta za interese komunistične partije sistematično zasledovala in uničevala politično drugače misleče ljudi.

Tokrat je še huje. Lado Ambrožič-Novljan je imel v partizanih preveč pomembne funkcije in zato ni mogel biti neomadeževan, kot so ga poskušali v zadnjih petnajstih letih prikazovati mnogi. Tudi sam sebe. Z zgodbicami o plemenitih narodnoosvobodilnih borcih partizanov je že nekaj časa konec. Od takrat, ko je v Sloveniji dovoljeno govoriti resnico. Slovence so

45 let na vsakem koraku pitali s položeno oziroma skrajno idealizirano podobo NOB in partizanov (in zlobnih domobrancev na drugi strani). Toda resnica je (bila) drugačna. V zadnjih petnajstih letih je je bilo objavljene že zelo veliko. Ta govori o zlorabi okupacije za izvedbo izjemno nasilne komunistične revolucije, o brutalni »zmagi« in o »osvoboditvi«, ki je bila to morda le za komunistične nasilnike, za večino Slovencev pa je bil to le partijsko-udbovski teror, ki je trajal 45 let. Tako plemenita dejanja, kot so bile (narodno)osvobodilne vojne, so svojo legitimnost dobila v povojnem obdobju. Partizansko gibanje s povojnim sistemom legitimnosti seveda ni dobilo, saj je ni moglo dobiti, ker je bilo v osnovi del boljševistične izvedbe revolucije, ta pa je sinonim za genocidno nasilje.

Ne bom ponavljal, da je Lado Ambrožič-Novljan odgovoren za zločine na Ajdovcu, v Žužemberku in pri poboji Mavsarjeve družine. Če bi se poglobili v njegovo povojno »epizodo« v Prekmurju in v Mariboru, bi verjetno odkrili še kaj, saj so prav v tistem času, ko je tam partizanalil v visoki funkciji, tam množično preganjali in pobijali ljudi.

»Ambrožičevi« pravijo, da na Ajdovcu ni bilo poboja, ampak da je šlo za »napad na utrjeno belogardistično postojanko«. Seveda, takšno komunistično terminologijo so nam več desetletij vcepljali, zato mnogi še danes mislijo, da so partizani opravljali dobro delo, ko so napadali in uničevali »belogardistične postojanke«. Toda v resnici je šlo za zločinsko početje. Nimam prostora, da bi pisal o tem, kako so bili partizani leta 1942 tipična revolucionarna vojska komunistične partije (o tem sem že zelo konkretno veliko pisal v prejšnjih letih) in kako so s svojim revolucionarnim nasiljem ljudi prisilili, da so se branili. Zato je bilo napadanje branilcev nov zločin komunističnih teroristov. Šlo je za to in za popolnoma nič drugega; za »navaden« genocid.

Omenil sem že, da sem si v zadnjih desetih letih nenehno želel, da bi o Žužemberku napisal tisto, kar so do zdaj vsi zamolčevali: koliko partizanskega nasilja in posledic tega nasilja je ta kraj moral pretrpeti med vojno. In med zač-

* ZAFARI

tniki partizanskega nasilja je bil prav napad Gubčeve brigade – vodil jo je Lado Ambrožič-Novljan – decembra 1942 na Žužemberk. Temu partizanskemu napadu so v naslednjih dveh letih sledili drugi, še veliko bolj uničujoči. Najprej leta 1943, potem pa najbolj uničujoč maja 1944, ko so med drugim požgali in porušili mogočno cerkev na Cviblju. Kar je ostalo celega v dveh letih partizanskih ropanj in uničevanj, so v zadnjega pol leta uničila »zavezniška« letala, ki so jim partizani dajali »koordinate« za Žužemberk. Kar trinajstkrat so ga prišla bombardirati, čeprav za to z »zavezniškega« stališča ni bilo prav nobene potrebe. Kraj je bil popolnoma uničen; med drugim tri žužemberške cerkve.

Res je, proti koncu vojne so se domobranci znesli nad nekaterimi komunističnimi aktivisti, jih polovili in pobili. Toda nobenega (proti)nasilja ne bi bilo, če ne bi bilo prej dve- ali celo triletnega partizanskega nasilja. Zato ima te žrtve posredno na vesti med drugimi Lado Ambrožič-Novljan. Tako kot ima na vesti življenja mnogih partizanov, ki so zapisani na velikanskem spomeniku na Cviblju. Večina partizanov, da o talcih in internirancih niti ne govorim, je padla zaradi načina bojevanja, ki je bilo v službi komunistične revolucije. Zato je bilo vedno sprevrženo in je še bolj sprevrženo danes, ko je o medvojnem dogajanju že veliko javno zapisanega oziroma znanega, da nekateri – kot vidimo tudi »družina« Ambrožič – mahajo s temi nesrečnimi žrtvami. To je res odvratno. Po vojni so komunisti na Cviblju, na kraju, kjer so prej uničili cerkev, postavili velikanski partizanski spomenik. Zdaj so spodaj na trgu, pred vhodom v občinsko stavbo, na kraju, kjer je bila med vojno uničena trška cerkev, njihovi nasledniki posta-

vili nov partizanski spomenik. Le kakšna miselnost vodi te ljudi? Nobenega občutka za pravo mero nimajo. Nekoč so kradli in pobijali, potem so zganjali vsakovrstno nasilje in lagali, lagali. Očitno še vedno ne morejo iz svoje kože. Še kar naprej postavljajo zlagane spomenike zlaganim junakom, s čimer neskončno žalijo mnoge ljudi. V Suhi krajini, ki je zaradi partizanov štiri leta trpela in krvavela, pa še posebej.

Ivo Žajdela, Ljubljana

št. 8/12

Je Lotrič financiral Lucujevo pisanje? (1)

Končno Lucu! Končno se je nekdo pošteno lotil Aleksandra Lucuja (Demokracija št. 8, 23. februar 2006), ki tolikokrat piše neresnice, pa mu doslej nihče ni mogel nič ... Razen avstralski Slovenci!

Pred leti je po smrti patra Bazilija Valentina zapisal za patra žaljive in dvoumne besede, med drugim »da je pater odnesel s seboj v grob neke domobranske skrivnosti«. Tiste čase (od 1993 do 2001) sem živela v Melbournu/Sydneyju in urejevala ter izdelovala informativni avstralski slovenski časopis Glas Slovenije. Lucuju sem v svojem časopisu odgovorila na njegovo pisanje, saj ni minil niti teden dni od patrove smrti in so avstralski Slovenci še žalovali. Njegov članek je bil toliko bolj neetičen zaradi tega, ker je bil Lucu nekajkrat na obisku pri patru v Melbournu (pa tudi pri sydneyjskem patru) in bi ga lahko vprašal za njegove »domobranske skriv-